

Bruxelles, 27 iunie 2018
(OR. en)

10582/18

RC 18

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretar general al Comisiei Europene, sub semnătura dlui Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	18 iunie 2018
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2018) 482 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR Raport privind politica în domeniul concurenței pentru anul 2017

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2018) 482 final.

Anexă: COM(2018) 482 final

Bruxelles, 18.6.2018
COM(2018) 482 final

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Raport privind politica în domeniul concurenței pentru anul 2017

{SWD(2018) 349 final}

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Raport privind politica în domeniul concurenței pentru anul 2017

1. Introducere

Anul 2017 a marcat cea de a 60-a aniversare a semnării Tratatului de la Roma, care a pus bazele Uniunii Europene de astăzi. Aceasta înseamnă că și politica UE în domeniul concurenței este în vigoare de peste șaiszeci de ani. Într-adevăr, încă din prima zi a existenței sale, UE a avut norme pentru apărarea concurenței loiale și nedenate.

În ultimele decenii, politica în domeniul concurenței a avut o contribuție semnificativă în viața oamenilor: Este posibil ca cetățenii europeni să nu fie întotdeauna familiarizați cu normele în materie de concurență, dar au de a face zilnic cu piața. Concurența determină întreprinderile să concureze pe baza meritelor - în ceea ce privește prețurile, calitatea și inovarea - și să răspundă nevoilor consumatorilor. Prin faptul că impulsionează întreprinderile să aibă rezultate mai bune, concurența transferă puterea în mâinile consumatorilor.

De asemenea, de-a lungul deceniilor, toate întreprinderile active pe piața unică s-au putut baza pe un set stabil de norme și pe punerea lor în aplicare imparțială. O aplicare riguroasă, consecventă și previzibilă a acestora transmite mesajul clar că fiecare întreprindere beneficiază de condiții egale de funcționare și de șanse egale pentru a reuși.

Aplicarea normelor în materie de concurență garantează faptul că o lume a comerțului internațional și a întreprinderilor care își desfășoară activitatea la nivel mondial poate să ofere întreprinderilor mici și persoanelor șanse echitabile. De asemenea, normele în materie de concurență garantează faptul că toate întreprinderile active pe piața unică respectă aceleași reguli – indiferent dacă sunt de dimensiuni mari sau mici și indiferent de unde provin.

Politica în domeniul concurenței este, de asemenea, un factor esențial în sprijinirea priorităților politice ale Comisiei. În 2017, măsurile de politică în materie de concurență au contribuit la revigorarea agendei Comisiei, cu rezultate în domeniile care contează pentru cetățenii europeni. Economia digitală, energia, sectorul farmaceutic și cel agrochimic, industriile de rețea și piețele financiare se numără printre sectoarele în care eforturile asociate politicii în materie de concurență au continuat să aibă un impact pentru consumatorii europeni.

Comisia colaborează strâns cu autoritățile naționale din domeniul concurenței din statele membre, astfel încât beneficiile concurenței să poată fi multiplicare și răspândite în fiecare stat membru în UE. În același timp, Comisia își unește forțele cu agențiile din domeniul concurenței din întreaga lume pentru a obține condiții de concurență echitabile la nivel mondial.

În ultimii șaiszeci de ani, politica UE în domeniul concurenței a întărit capacitatea de acțiune a întreprinderilor și a consumatorilor, asigurându-se că fiecare întreprindere și fiecare cetățean pot simți beneficiile concurenței loiale.

Acest raport este un rezumat neexhaustiv al activităților întreprinse de Comisie în ceea ce privește politica în domeniul concurenței în cursul anului 2017. Informații suplimentare pot fi consultate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei însoțitor și pe site-ul web al Direcției Generale Concurență.¹

2. Îmbunătățirea eficacității aplicării normelor în materie de concurență

O aplicare eficace a normelor în materie de concurență permite accesul consumatorilor din UE la produse mai bune și la o gamă de opțiuni mai amplă. Combaterea practicilor anticoncurențiale garantează, de asemenea, că piețele deschise funcționează în beneficiul tuturor. Însă, pentru ca acest lucru să se întâmple, este esențial să se asigure că fiecare european beneficiază de aceeași protecție.

De mai bine de zece ani, Comisia și autoritățile naționale din domeniul concurenței din statele membre au colaborat îndeaproape cu privire la aplicarea normelor antitrust ale UE în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței (REC)². Această rețea contribuie la aplicarea coerentă a normelor UE antitrust de către toate autoritățile responsabile: În ceea ce privește aplicarea normelor în materie de concurență, nu ar trebui să conteze locul în care se află sediul întreprinderii pe teritoriul pieței unice.

În martie 2017, Comisia a propus noi norme pentru a le permite autorităților din domeniul concurenței din statele membre să fie organisme mai eficace de asigurare a respectării normelor UE antitrust³ (așa-numita „REC+”). Propunerea urmărește să întărească și mai mult capacitatea de acțiune a autorităților competente din domeniul concurenței din statele membre și să se asigure că acestea dispun de toate instrumentele necesare pentru a realiza acest lucru.

REC+: cum va contribui directiva propusă la consolidarea capacității de acțiune a autorităților naționale ale UE în materie de concurență

Odată adoptate, normele propuse vor oferi autorităților naționale din domeniul concurenței un set minim de instrumente comune și competențe de asigurare a respectării normelor în mod eficace, garantând că acestea:

- a) acționează independent și imparțial atunci când asigură respectarea normelor antitrust ale UE, fără a accepta instrucțiuni din partea unor entități publice sau private;
- b) dispun de resursele financiare și umane necesare pentru a-și îndeplini sarcinile;
- c) au toate competențele necesare pentru a obține toate probele relevante, cum ar fi dreptul de a colecta date stocate pe telefoane mobile, laptopuri și tablete;
- d) sunt dotate cu instrumente adecvate pentru a impune sancțiuni proporționale și cu efect disuasiv atunci când sunt încălcate normele antitrust ale UE. Propunerea asigură aplicarea noțiunilor de întreprindere, răspundere a societății-mamă și succesiune în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, astfel încât societățile să nu poată evita plata amenzilor prin restructurarea corporativă. De asemenea, autoritățile naționale din domeniul concurenței vor putea impune plata de

¹ http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

² A se vedea Comunicarea Comisiei din 9 iulie 2014 către Parlamentul European și Consiliu, *Zece ani de asigurare a respectării normelor antitrust în temeiul Regulamentului nr. 1/2003: realizări și perspective*, COM(2014) 453, disponibilă la adresa: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52014DC0453>.

³ Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie organisme mai eficace de asigurare a respectării normelor și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne, COM/2017/0142 final, disponibilă la adresa http://ec.europa.eu/competition/antitrust/proposed_directive_ro.pdf.

amenzi întreprinderilor contraveniente care nu au o prezență legală pe teritoriul lor, un aspect important, dat fiind că din ce în ce mai multe întreprinderi își desfășoară activitatea la nivel internațional.

e) asigură condiții de bază armonizate pentru programele de clemență și un sistem comun de cereri simplificate, care încurajează întreprinderile să prezinte dovezi ale unor carteluri ilegale. Acest lucru va contribui la creșterea nivelului global al stimulentei care pot încuraja întreprinderile să participe la programe de clemență și să declare implicarea într-o înțelegere.

Propunerea Comisiei subliniază importanța drepturilor fundamentale ale întreprinderilor și le cere autorităților să respecte garanțiile necesare pentru a asigura exercitarea competențelor lor, în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a UE și cu principiile generale ale dreptului Uniunii.

Propunerea de noi norme ia forma unei directive care va permite respectarea specificităților naționale. Directiva a fost transmisă Parlamentului European și Consiliului spre adoptare, în conformitate cu procedura legislativă normală. Odată adoptată, statele membre vor avea la dispoziție doi ani pentru a o transpune în dreptul național.

Un nou instrument de denunțare

Până în prezent, majoritatea cartelurilor au fost depistate prin intermediul programului de clemență al Comisiei, care le permite întreprinderilor să raporteze propria implicare într-un cartel în schimbul unei reduceri a amenzii care le-a fost aplicată. În martie 2017, Comisia a lansat un nou instrument de denunțare în condiții de anonimitate care oferă și persoanelor care au cunoștință despre existența sau funcționarea unui cartel sau despre alte tipuri de încălcări ale legii o ocazie să ajute la stoparea unor astfel de practici⁴.

Dacă există persoane îngrijorate de practicile comerciale care ar putea încălca dreptul concurenței, acest nou instrument poate ajuta la îndreptarea situației prin furnizarea de informații, păstrând în același timp anonimatul. Informațiile din interior pot fi un instrument important care să ajute Comisia să identifice cartelurile și alte practici anticoncurențiale. Noul sistem sporește probabilitatea de a depista și de a urmări penal încălcările, astfel întreprinderile fiind descurajate și mai mult de la formarea de carteluri sau de la rămânerea în acestea ori de la adoptarea altor tipuri de comportament anticoncurențial ilegal. Datorită acestor informații, anchetele Comisiei se pot încheia cu succes într-un ritm rapid și cu o eficacitate sporită, ceea ce este în beneficiul consumatorilor și al economiei UE în ansamblul său.

După primele luni de utilizare, cifrele sunt pozitive și arată că noul canal a fost adoptat de denunțatori. Mesajele sosesc în mod regulat.

Implicare redusă în chestiunile neînsemnate - către o politică mai eficientă în materie de ajutoare de stat

În conformitate cu abordarea Comisiei de a se implica cât mai mult în chestiuni majore și cât mai puțin în cele neînsemnate („big on big, small on small”), un număr semnificativ mai mare de măsuri de ajutor de stat mai mici și mai puțin problematice sunt în prezent exceptate de la obligația notificării prealabile prevăzute de Regulamentul general de exceptare pe categorii în schimbul unor controale consolidate la nivelul statelor membre, unei mai mari transparențe și

⁴ A se vedea <http://ec.europa.eu/competition/cartels/whistleblower/index.html>.

unei mai bune evaluări a impactului ajutorului⁵. La 17 mai, Comisia a extins domeniul de aplicare al Regulamentului general de exceptare pe categorii pentru a cuprinde porturile și aeroporturile și a inclus simplificări suplimentare în alte domenii, cum ar fi proiectele culturale și arenele sportive multifuncționale, precum și compensații pentru întreprinderile care operează în regiunile ultraperiferice ale UE⁶. Se așteaptă ca acest lucru să faciliteze investițiile publice în sprijinul obiectivelor comune ale Comisiei privind ocuparea forței de muncă și creșterea economică, clima, inovarea și coeziunea socială.

Comisia a continuat să ofere orientări autorităților statelor membre prin intermediul așa-numitelor „grile analitice” privind aplicarea normelor în materie de ajutoare de stat în cazul finanțării publice a proiectelor de infrastructură, care au fost revizuite în lumina adoptării Comunicării Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat în 2016.⁷ Regulamentul general de exceptare pe categorii modificat și grilele analitice facilitează punerea în aplicare mai rapidă a investițiilor în infrastructură și în condiții de deplină securitate juridică pentru dezvoltatorii de proiecte și autoritățile care acordă ajutoare.

Serviciile Comisiei au facilitat respectarea dispozițiilor privind transparența din cadrul modernizării ajutoarelor de stat (SAM) dezvoltând, în cooperare cu statele membre, Modulul privind transparența ajutoarelor de stat - un nou instrument informatic pentru transmiterea și publicarea datelor privind ajutorul de stat.⁸ La sfârșitul lunii octombrie 2017, 24 de state membre s-au alăturat Modulului privind transparența ajutoarelor de stat. Aproximativ 15 000 de cazuri de acordare de ajutoare au fost publicate de 22 de state membre.

De asemenea, Comisia sprijină statele membre în cadrul unui parteneriat multilateral, cum ar fi Grupul de lucru privind punerea în aplicare a inițiativei privind modernizarea ajutoarelor de stat. Grupul le permite statelor membre să facă schimb de bune practici cu privire la sistemele lor de control al ajutoarelor de stat și acționează ca o rețea pentru dezbateră informală a problemelor privind ajutoarele de stat în rândul statelor membre și cu Comisia.

3. Valorificarea întregului potențial al pieței unice digitale

Tehnologia digitală este în prezent o parte integrantă a vieții cetățenilor din UE la domiciliu, la serviciu, în timpul studiilor sau al călătoriilor. În fiecare zi, 360 de milioane de europeni folosesc internetul, iar aproximativ 60 % dintre aceștia îl accesează prin intermediul unui telefon mobil sau inteligent. Pentru a profita la maximum de noile oportunități oferite de această situație, Europa are nevoie de o piață unică digitală cu adevărat conectată. Politica în domeniul concurenței face parte integrantă din strategia Comisiei de a îmbunătăți și consolida piața unică digitală, creând noi creșteri și generând sute de mii de locuri de muncă noi⁹.

---

⁵ A se vedea Tabloul de bord pe 2017 care confirmă beneficiile modernizării care au condus la o punere în aplicare mai rapidă pe teren a sprijinului public acordat de statele membre, IP/18/263 din 16 ianuarie 2018 disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-263_en.htm.

⁶ Regulamentul (UE) 2017/1084 al Comisiei din 14 iunie 2017 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 651/2014 în ceea ce privește ajutoarele pentru infrastructurile portuare și aeroportuare, pragurile de notificare pentru ajutoarele pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului, ajutoarele pentru infrastructurile sportive și pentru infrastructurile de agrement multifuncționale, precum și schemele de ajutoare regionale de exploatare pentru regiunile ultraperiferice și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 702/2014 în ceea ce privește calcularea costurilor eligibile – disponibil la adresa

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1497952641554&uri=CELEX:32017R1084>.

⁷ JO C 262, 19.7.2016, p. 1

⁸ Pentru informații suplimentare, consultați Modulul privind transparența ajutoarelor de stat disponibil la adresa <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?id=changeLanguage>.

⁹ Pentru informații suplimentare, a se vedea https://ec.europa.eu/commission/priorities/digital-single-market_ro.

Asigurarea respectării normelor antitrust pentru susținerea inovației pe piețele online

În sectorul digital este esențial ca întreprinderile de succes, care domină piața, să fie împiedicate să își folosească puterea pentru a elimina concurența, deoarece aceasta poate dăuna grav inovării.

În iunie 2017, Comisia a constatat că Google a abuzat de poziția sa dominantă ca motor de căutare prin promovarea propriului serviciu de comparare a prețurilor în rezultatele căutării¹⁰.

Cazul „Google Shopping”: extinderea gamei de opțiuni pentru consumatori

Produsul emblematic al Google este motorul său de căutare, care le oferă consumatorilor rezultate la căutări în schimbul datelor lor. În 2004, Google a intrat pe piața separată a serviciilor de comparare a prețurilor din Europa, prin intermediul unui produs denumit în prezent „Google Shopping”. Din 2008, Google a început să pună în aplicare pe piețele europene o strategie de promovare a serviciului său de comparare a prețurilor care s-a bazat pe poziția dominantă a Google în domeniul căutărilor generale pe internet, și nu pe concurența bazată pe merite pe piețele serviciilor de comparare a prețurilor. Google a acordat în mod sistematic mai multă vizibilitate propriului serviciu de comparare a prețurilor și a retrogradat serviciile concurente de comparare a prețurilor în cadrul rezultatelor căutărilor efectuate prin motorul său. Dovezile au arătat că până și cel mai bine clasat serviciu concurent apare, în medie, abia pe a patra pagină de rezultate ale căutării prin motorul Google, iar celelalte servicii chiar mai departe. Serviciul Google de comparare a prețurilor nu a fost supus algoritmilor generici de căutare ai Google, deci nici acestor retrogradări. Prin urmare, serviciul Google de comparare a prețurilor a fost mult mai vizibil pentru consumatori în rezultatele căutării prin motorul Google, comparativ cu serviciile concurente de comparare a prețurilor.

Potrivit dovezilor, consumatorii fac clic mult mai des pe rezultatele care sunt mai vizibile, cu alte cuvinte pe rezultatele căutării Google care apar mai sus pe pagină. Ca urmare a practicilor ilegale desfășurate de Google, traficul către serviciul Google de comparare a prețurilor a crescut semnificativ, în timp ce concurenții au suferit pierderi de trafic importante și de durată.

Comisia a amendat societatea Google cu suma de 2,42 miliarde EUR pentru încălcarea normelor antitrust ale UE. De asemenea, decizia Comisiei a obligat Google să respecte principiul acordării egalității de tratament serviciilor concurente de comparare a prețurilor și serviciului propriu.

Poziția dominantă pe piață nu este, în sine, ilegală în conformitate cu normele UE antitrust. Cu toate acestea, societățile dominante au o responsabilitate specială de a nu abuza de poziția lor puternică pe piață prin restrângerea concurenței, fie pe piața în care sunt dominante, fie pe piețe separate, dar asociate. Comportamentul Google nu le-a dat altor societăți șansa de a concura pe baza meritelor și de a inova și, prin urmare, a încălcat normele antitrust ale UE. Cel mai important, consumatorii europeni nu au avut posibilitatea reală de a alege serviciile și beneficiile totale ale inovației.

Comisia continuă să ancheteze posibilul abuz de poziție dominantă din partea Google în alte două cazuri, referitoare la aplicații mobile și servicii (Android¹¹) și anunțurile publicitare care apar pe alte site-uri internet (AdSense¹²).

¹⁰ Cazul AT.39740 – *Motorul de căutare Google (Shopping)*, a se vedea IP/17/1784 din 27 iunie 2017, disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1784_ro.htm.

¹¹ Cazul AT.40099 – *Google Android*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40099.

De asemenea, Comisia a analizat acordurile de distribuție dintre Amazon și editorii de cărți electronice din Europa¹³. Comisia a deschis o anchetă deoarece a avut anumite motive de îngrijorare cu privire la posibilitatea ca anumite clauze incluse în acordurile Amazon de distribuție de cărți electronice să fi încălcat normele UE antitrust. Aceste clauze, denumite uneori clauze ale „națiunii celei mai favorizate”, le-au impus editorilor să ofere Amazon clauze și condiții similare sau mai bune decât cele oferite concurenților lor și/sau să informeze Amazon despre condiții mai favorabile sau alternative acordate concurenților Amazon. Comisia a considerat că astfel de clauze ar putea face mai dificilă dezvoltarea de către alte platforme de cărți electronice a unor servicii inovatoare pentru cărți electronice și concurența eficace cu Amazon.

Amazon a încercat să răspundă motivelor de îngrijorare ale Comisiei, oferindu-se să nu impună, să nu introducă și să nu modifice condițiile acordurilor sale cu editorii. Angajamentele propuse inițial de Amazon au fost modificate ca urmare a feedbackului primit de la părțile interesate. În luna mai, Comisia a concluzionat că versiunea finală modificată a angajamentelor a oferit o soluție promptă, eficace și cuprinzătoare pentru problemele legate de concurență pe care le-a identificat¹⁴. Angajamentele vor contribui la asigurarea inovării și a concurenței loiale pe piața europeană a cărților electronice în valoare de peste 1 miliard EUR și la extinderea gamei de opțiuni și a concurenței în beneficiul consumatorilor europeni.

Asigurarea respectării normelor antitrust pe piețele sportive

La 8 decembrie 2017, Comisia a adoptat o decizie prin care se constată că normele de eligibilitate ale Uniunii Internaționale de patinaj (ISU) încalcă articolul 101 din TFUE¹⁵. Normele au vizat sancțiunile severe impuse sportivilor care au participat la competiții de patinaj-viteză neautorizate de ISU, chiar și atunci când astfel de competiții nu au prezentat niciun risc pentru obiectivele sportive legitime, cum ar fi protejarea integrității și gestionarea corespunzătoare a sportului sau sănătatea și siguranța sportivilor.

Comisia a constatat că, în conformitate cu normele de eligibilitate ale ISU, sportivilor nu li s-a permis să concureze în cadrul unor evenimente de patinaj neorganizate de ISU și, astfel, ar fi putut fi privați de surse de venit suplimentare în timpul carierei lor relativ scurte de patinatori de viteză. Mai mult, normele de eligibilitate ale ISU i-au împiedicat pe organizatorii independenți să își organizeze propriile competiții de patinaj-viteză, deoarece aceștia nu au reușit să atragă sportivi de nivel înalt. Acest lucru a limitat organizarea de competiții de patinaj alternative și inovatoare, în detrimentul suporterilor și al spectatorilor.

Deși Comisia a considerat că intervenția sa a fost necesară în circumstanțele specifice cazului, decizia nu înseamnă că CE urmărește să fie arbitrul în orice dispută legată de sport.

Ancheta Comisiei în sectorul comerțului electronic

---

¹² Cazul AT.40411 – *Google Search (AdSense)*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40411.

¹³ Cazul AT.40153 – *Clauze de tip CNF în domeniul cărților electronice și aspecte conexe*, Decizia Comisiei din 4 mai 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40153

¹⁴ A se vedea IP/17/1223 din 4 mai 2017, disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1223_en.htm.

¹⁵ Cazul AT.40208 – *Normele de eligibilitate ale Uniunii Internaționale de Patinaj* disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40208.

Comerțul electronic ar trebui să ofere consumatorilor o gamă mai largă de bunuri și servicii, precum și posibilitatea de a efectua achiziții transfrontaliere. Cu toate acestea, în pofida numărului tot mai mare de bunuri și servicii tranzacționate prin internet la nivel mondial, vânzările online transfrontaliere în cadrul UE au crescut într-un ritm lent. În 2015, Comisia a lansat o anchetă sectorială pentru a identifica posibilele probleme legate de concurență pe piețele europene de comerț electronic¹⁶. În cursul anchetei, Comisia a colectat dovezi de la aproape 1 900 de societăți comerciale care își desfășoară activitatea în domeniul comerțului electronic de bunuri de consum și de conținut digital și a analizat aproximativ 8 000 de contracte de distribuție și de acordare de licențe. În mai 2017, Comisia a publicat raportul final al anchetei sectoriale¹⁷, ținând seama de observațiile primite cu privire la raportul preliminar din septembrie 2016. Constatările ajută deja Comisia să adopte o abordare mai bună în ceea ce privește aplicarea normelor UE în materie de concurență pe piețele comerțului electronic. În plus, ancheta sectorială a încurajat o serie de societăți să își revizuiască din proprie inițiativă practicile comerciale.

Abordarea restricțiilor privind prețurile și a practicilor de blocare geografică

În februarie 2017, Comisia a lansat trei anchete separate pentru a evalua dacă anumite practici de vânzare online îi împiedică pe consumatori să se bucure de gama de opțiuni transfrontaliere și să poată achiziționa electronice de larg consum, jocuri video și cazare la hotel la prețuri competitive¹⁸. Cele trei anchete au scopul de a aborda problemele specifice legate de restricțiile privind prețurile cu amănuntul, discriminarea bazată pe localizare și blocarea geografică incluse în acordurile verticale dintre societăți. Rezultatele preliminare ale anchetei Comisiei privind concurența în sectorul comerțului electronic arată că utilizarea acestor restricții este larg răspândită la nivelul UE.

În plus, în iunie 2017, Comisia a deschis o anchetă antitrust oficială privind contractele de distribuție și practicile producătorului de îmbrăcăminte și comerciantului cu amănuntul Guess¹⁹. Comisia a lansat, de asemenea, trei anchete antitrust separate pentru a evalua dacă Nike, Sanrio și Universal Studios restricționează vânzările transfrontaliere și online ale produselor promoționale²⁰. Comisia examinează dacă practicile de acordare a licențelor și de distribuție ale acestor societăți sunt de natură să împiedice accesul consumatorilor la o gamă mai largă și mai bună de oferte pe piața unică.

Unul dintre principalele obiective ale Strategiei Comisiei privind piața unică digitală²¹ este acela de a oferi un acces mai bun consumatorilor și întreprinderilor la bunuri și servicii, de exemplu asigurând respectarea normelor UE în materie de concurență, stopând practicile de blocare geografică nejustificate²² și permițând portabilitatea transfrontalieră a serviciilor de conținut online.

¹⁶ Pentru informații suplimentare, a se vedea pagina http://ec.europa.eu/competition/antitrust/sector_inquiries_e_commerce.html.

¹⁷ Raportul Comisiei către Consiliu și Parlamentul European, *Raportul final cu privire la ancheta sectorială privind comerțul electronic*, COM(2017) 229 final, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/antitrust/sector_inquiry_final_report_ro.pdf.

¹⁸ A se vedea IP/17/201 din 2 februarie 2017, disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-201_en.htm.

¹⁹ Cazul AT.40428 – *Guess*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40428.

²⁰ Cazul AT.40432 – *Produse cu licență – Sanrio*, AT.40433 *Produse cu licență – Universal Studios*, AT.40436 *Produse cu licență – Nike*, a se vedea IP/17/1646 din 14 iunie 2017, disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1646_en.htm.

²¹ A se vedea <https://ec.europa.eu/digital-single-market/>.

²² A se vedea Regulamentul (UE) 2018/302 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 februarie 2018 privind prevenirea geoblocării nejustificate și a altor forme de discriminare bazate pe cetățenia sau naționalitatea,

Asigurarea unei concurențe dinamice în sectorul mass-media

Sectorul mass-media este esențial pentru progresul tehnologiilor informației și comunicațiilor, precum și pentru dezvoltarea și conservarea culturii, a informațiilor, a educației și a democrației. Întrucât conținutul digital este tot mai disponibil și este distribuit tot mai mult pe diferite platforme (rețele digitale terestre, prin cablu, satelit, Internet, mobile), întreprinderile tind să se implice în combinarea producției de conținut și distribuția acestuia. La evaluarea concentrărilor economice în sectorul mass-media, una dintre preocupările principale ale Comisiei este ca accesul la elementele-cheie, fie că este vorba despre conținut, tehnologie sau interconectare, să nu fie afectat în mod negativ.

În aprilie 2017, Comisia a aprobat, în temeiul Regulamentului privind concentrările economice, achiziția Sky de către Twenty-First Century Fox, o societate media globală diversificată cu sediul în Statele Unite ale Americii²³. Sky este cel mai mare operator de televiziune cu plată din Austria, Germania, Irlanda, Italia și Regatul Unit, în timp ce Twenty-First Century Fox este unul dintre cele șase studiouri importante de film de la Hollywood și operator de canale TV. Fox și Sky sunt active în principal pe diferite piețe din Austria, Germania, Irlanda, Italia și Regatul Unit. Comisia a concluzionat că tranzacția nu va ridica probleme de concurență în Europa.

În mai, Comisia a aprobat achiziționarea de către Vivendi a controlului de facto asupra Telecom Italia²⁴. Atât Telecom Italia (Italia), cât și Vivendi (Franța) activează pe piața accesului cu ridicata la rețelele terestre digitale pentru difuzarea canalelor TV, prin participațiile pe care le dețin în alte două societăți, Persidera și Mediaset. Comisia a constatat că, ulterior tranzacției, Vivendi ar fi fost motivat să majoreze prețurile percepute de la canalele TV pe piața pentru accesul cu ridicata la rețelele de televiziune digitală terestră. Pentru a răspunde preocupărilor privind concurența identificate de Comisie, Vivendi s-a angajat să renunțe la participația Telecom Italia în Persidera. Decizia Comisiei este condiționată de respectarea deplină a angajamentelor.

Comisia are competența exclusivă de a evalua impactul tranzacțiilor propuse asupra concurenței pe diferitele piețe afectate din cadrul Spațiului Economic European (SEE). Cu toate acestea, Regulamentul UE privind concentrările economice recunoaște faptul că statele membre pot lua măsuri adecvate, inclusiv interzicerea tranzacțiilor propuse, pentru a proteja alte interese legitime, cum ar fi pluralitatea mijloacelor de informare în masă. În această privință, secretarul de stat al Regatului Unit pentru cultură, mass-media și sport analizează în prezent posibilitatea de a lua măsuri adecvate pentru a proteja pluralitatea mass-media în Regatul Unit în legătură cu achiziția propusă a Sky de către Twenty-First Century Fox.

De asemenea, Comisia a aprobat două scheme de ajutoare care sprijină dezvoltarea și promovarea unor jocuri video digitale educative și valoroase din punct de vedere cultural în Germania²⁵ și Danemarca²⁶.

---

domiciliul sau sediul clienților pe piața internă și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 2006/2004 și (UE) 2017/2394, precum și a Directivei 2009/22/CE, JO L 60 I, 2.3.2018, p. 1.

²³ Cazul M.8354 – *Fox/Sky*, Decizia Comisiei din 7 aprilie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8354.

²⁴ Cazul M.8465 – *Vivendi / Telecom Italia*, Decizia Comisiei din 30 mai 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8465.

²⁵ Cazurile de ajutor de stat SA.46572 - Germania - Măsura de sprijinire a jocurilor din Bavaria, decizia Comisiei din 4 septembrie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=3.

Controlul concentrărilor economice și importanța furnizării de informații corecte

Atunci când evaluează o tranzacție de fuziune propusă, Comisia trebuie să fie în măsură să ia decizii în deplină cunoștință de cauză. Regulamentul UE privind concentrările economice obligă societățile care fac obiectul unei anchete privind concentrările economice să furnizeze informații corecte care nu induc în eroare, deoarece este esențial ca CE să revizuiască concentrările economice și preluările într-o manieră promptă și eficace. Această obligație se aplică indiferent dacă informațiile au un impact asupra rezultatului final al evaluării concentrării economice.

Când Facebook a notificat achiziționarea societății WhatsApp în 2014²⁷, a informat Comisia că nu va fi în măsură să stabilească o corespondență automată și fiabilă între conturile utilizatorilor Facebook și conturile utilizatorilor WhatsApp. Cu toate acestea, ulterior, Comisia a constatat, contrar declarațiilor făcute de Facebook în procesul de revizuire a concentrării economice din 2014, că posibilitatea tehnică de a se stabili în mod automat o corespondență între identitățile utilizatorilor Facebook și WhatsApp exista deja în 2014 și că Facebook cunoștea această posibilitate. În urma unei comunicări privind obiecțiunile, în mai 2017 Comisia a impus societății Facebook o amendă în valoare de 110 milioane EUR pentru furnizarea de informații incorecte sau înșelătoare²⁸. Decizia transmite întreprinderilor un semnal clar că trebuie să respecte toate aspectele reglementărilor UE privind concentrările economice, inclusiv obligația de a furniza informații corecte.

Sprijinirea conectivității la nivelul UE

Conexiunile la internet și acoperirea oferită de internet reprezintă o condiție prealabilă pentru dezvoltarea digitală și inovare. Ca parte a Strategiei sale privind piața unică digitală, Comisia intenționează să încurajeze extinderea rețelelor în bandă largă, în special în zonele insuficient deservite, și să asigure un nivel ridicat de conectivitate în UE. Comisia a stabilit obiectivul de a exista conexiuni la internet cu viteze de descărcare/încărcare de 1 Gigabit de date pe secundă până în 2025 pentru toate școlile, nodurile de transport și principalii furnizori de servicii publice, precum și în cadrul întreprinderilor cu activitate digitală intensă. În plus, toate gospodăriile din Europa ar trebui să aibă acces la rețele care oferă o viteză de descărcare de cel puțin 100 Mbps, care să permită trecerea la 1 Gigabit până în 2025²⁹. În cele din urmă, de asemenea, până în 2025, toate zonele urbane și toate căile de transport terestre importante ar trebui să aibă o acoperire 5G neîntreruptă.

Regulamentul general de exceptare pe categorii (RGEC), care este destinat în special zonelor insuficient deservite și care permite statelor membre să dezvolte rețele în bandă largă fără notificarea privind ajutorul de stat și Orientările Comisiei pentru aplicarea normelor privind

---

²⁶ SA.45735 - Danemarca - Schemă pentru dezvoltarea, producția și promovarea jocurilor digitale culturale și educaționale, decizia Comisiei din 12 mai 2017, disponibil la adresa

http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=3.

²⁷ Cazul M.7217 – Facebook / Whatsapp, Decizia Comisiei din 3 octombrie 2014, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_7217.

²⁸ Cazul M.8228 – Facebook / Whatsapp (articolul 14.1 proc.), a se vedea IP/17/1369 din 18 mai 2017, disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1369_en.htm.

²⁹ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, *Conectivitate pentru o piață unică digitală competitivă - către o societate europeană a gigabiților* - COM(2016) 587 și documentul de lucru al serviciilor Comisiei - SWD(2016) 300, disponibile la <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/communication-connectivity-competitive-digital-single-market-towards-european-gigabit-society>.

ajutoarele de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă³⁰ oferă stabilitate și securitate juridică pentru investițiile în rețele de comunicații în bandă largă. Aceste norme încurajează lansarea rapidă a infrastructurii comunicațiilor în bandă largă cu finanțare publică, din fonduri publice, reducând în același timp riscul de retragere a investițiilor private sau de creare de monopoluri. Toate statele membre au adoptat și/sau actualizat strategii naționale și/sau regionale privind comunicațiile în bandă largă și le adaptează progresiv la noile obiective strategice de conectivitate pentru 2025. În cursul anului 2017, Comisia a aprobat sisteme naționale și regionale extinse de comunicații în bandă largă, în special pentru Lituania, Croația, Austria, Germania și Polonia. Măsurile planificate vor oferi un acces mai rapid la internet consumatorilor și întreprinderilor. În 2017, Direcția Generală Concurență a contribuit în mod activ cu expertiza sa privind dreptul concurenței, în special în ceea ce privește normele privind ajutoarele de stat, la noua rețea europeană de birouri cu competențe în materie de bandă largă³¹ și la setul de instrumente pentru comunicații în bandă largă în zonele rurale³². Ambele inițiative vizează consolidarea capacităților (juridice, tehnice sau financiare) și diseminarea cunoștințelor privind comunicațiile în bandă largă, inclusiv schimbul celor mai bune practici actuale pentru o punere în aplicare rapidă a planurilor în domeniul comunicațiilor în bandă largă în Europa.

4. Promovarea concurenței loiale pe piețele concentrate în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor

O concentrare ridicată a pieței înseamnă că puține întreprinderi au cote de piață ridicate într-un anumit sector. Aplicarea riguroasă a normelor în materie de concurență garantează faptul că întreprinderile mari și puternice sunt împiedicate să abuzeze de puterea lor de piață în defavoarea clienților lor și a celeilalte părți a economiei. În septembrie, Curtea de Justiție a clarificat cadrul de evaluare a legalității rabaturilor pentru exclusivitate aplicate de societățile dominante. Aceasta a confirmat faptul că aceste rabaturi sunt din start ilegale și că efectele anticoncurențiale pot fi demonstrate prin multe mijloace diferite³³. Din punct de vedere procedural, Curtea a reiterat, de asemenea, importanța ținerii unei evidențe a contactelor cu societățile și cu alte părți implicate în anchete în domeniul concurenței, ceea ce este în deplină conformitate cu accentul pus de Comisie asupra corectitudinii și respectării dreptului la apărare al societăților.

Asigurarea respectării normelor antitrust în sectorul farmaceutic

Cetățenii europeni au nevoie de acces la produse farmaceutice inovatoare, sigure și accesibile. Atunci când societățile farmaceutice, societățile producătoare de dispozitive medicale sau alte societăți din domeniul sănătății sunt descurajate să adopte practici neloiale, cetățenii câștigă. Apar produse noi, mai bune, prețurile scad și se fac economii în bugetele pentru sănătate. În UE, fiecare stat membru are diferite politici de rambursare și de stabilire a prețurilor la produsele farmaceutice, adaptate la propriile nevoi economice și de sănătate; cu toate acestea,

---

³⁰ Comunicarea Comisiei, *Orientări ale UE pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă*, JO 2013 C 25, 26.1.2013, disponibilă la adresa <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:025:0001:0026:ro:PDF>.

³¹ Pentru informații suplimentare, a se vedea <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/broadband-competence-offices>.

³² Pentru informații suplimentare, a se vedea <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/european-commission-joins-forces-help-bringing-more-broadband-rural-areas>.

³³ C-413/14 P - *Intel/Comisia*, hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 6 septembrie 2017, ECLI:EU:C:2017:632.

toate societățile farmaceutice care operează pe piața unică a UE trebuie să respecte normele de concurență.

În mai 2017, Comisia a inițiat o anchetă oficială în ceea ce privește îngrijorarea că Aspen Pharma a fost implicată în stabilirea unor prețuri excesive cu privire la cinci medicamente vitale împotriva cancerului³⁴. Comisia anchetează dacă Aspen a abuzat de o poziție dominantă pe piață prin încălcarea normelor UE antitrust. Comisia va efectua propria anchetă amănunțită în mod prioritar. Inițierea procedurii formale nu aduce atingere rezultatului anchetei.

Comisia analizează practicile de stabilire a prețurilor pentru medicamentele vitale: cazul Aspen

Aspen este o societate farmaceutică internațională cu sediul în Africa de Sud, având mai multe filiale în SEE. Ancheta vizează practicile Aspen de stabilire a prețurilor pentru medicamente de nișă utilizate pentru tratarea cancerului, cum ar fi tumorile hematologice. Medicamentele sunt vândute sub diverse forme farmaceutice și mărci comerciale multiple. Aspen a achiziționat aceste medicamente după expirarea protecției oferite prin brevet.

Comisia anchetează afirmațiile potrivit cărora Aspen a impus majorări de prețuri foarte importante și nejustificate de până la câteva sute la sută, așa-numitele „umflări ale prețurilor”. Pentru a impune astfel de creșteri de prețuri, Aspen a amenințat că va retrage medicamentele în cauză în unele state membre și chiar a făcut acest lucru în anumite cazuri. Ancheta vizează întregul Spațiu Economic European, cu excepția Italiei, având în vedere faptul că autoritatea italiană în domeniul concurenței a adoptat deja o decizie de constatare a unei încălcări împotriva Aspen în septembrie 2016.

Aceasta este prima anchetă a Comisiei privind motivele de îngrijorare în legătură cu practicile de stabilire a unor prețuri excesive în industria farmaceutică.

De asemenea, Comisia a fost vigilentă pentru a descuraja încercările societăților farmaceutice bazate pe cercetare de a întârzia sau de a împiedica introducerea pe piață a medicamentelor generice. În iulie 2017, Comisia a trimis o comunicare privind obiecțiile societății farmaceutice Teva³⁵. Comisia a informat Teva cu privire la opinia sa preliminară potrivit căreia un acord încheiat cu competitorul său Cephalon a încălcat normele UE antitrust. În conformitate cu acordul, Teva s-a angajat să nu comercializeze o versiune generică mai ieftină a medicamentului Cephalon pentru tulburări de somn, denumit Modafinil.

Intrarea pe piață a medicamentelor generice și concurența în acest sector reprezintă un element esențial pentru îmbunătățirea accesibilității asistenței medicale. În comunicarea privind obiecțiunile se afirmă că acordul de soluționare amiabilă în materie de brevete între Cephalon și Teva ar fi întârziat intrarea pe piață a unui medicament generic mai ieftin, ceea ce ar fi dus la creșterea prețurilor pentru Modafinil și ar fi avut un impact negativ semnificativ asupra pacienților din UE, precum și a bugetelor serviciilor medicale. Societățile au acum posibilitatea de a răspunde preocupărilor Comisiei. Trimiterea unei comunicări privind obiecțiunile nu aduce atingere rezultatului anchetei.

Principalele operațiuni de fuziune în sectorul farmaceutic

În iunie, Comisia a aprobat achiziția societății Actelion de către Johnson & Johnson³⁶, sub rezerva unor măsuri corective. Deși activitățile celor două societăți erau în mare măsură

³⁴ Cazul AT.40394 - *Aspen*, a se vedea IP/17/1323 din 15 mai 2017, disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1323_en.htm.

³⁵ Cazul AT.39686 - *Cephalon*, a se vedea IP/17/2063 din 17 iulie 2017, disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-2063_en.htm.

³⁶ Cazul M.84401 J&J/Actelion. Pentru informații suplimentare, a se vedea http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8401.

complementare, ambele lucrau la un tratament pentru insomnie, bazându-se pe un nou mod de a vindeca aceasta afecțiune. Ancheta de piață a Comisiei a indicat că tranzacția astfel notificată ar oferi Johnson & Johnson capacitatea și motivația de a-și raționaliza programele de cercetare și dezvoltare concurente privind insomnia, fie prin întârzierea, fie prin întreruperea unuia dintre acestea. Pentru a răspunde acestor probleme de concurență, Johnson & Johnson a oferit măsuri de corecție, pentru a se asigura că nu poate influența negativ dezvoltarea niciunui dintre programele de cercetare privind insomnia.

Principalele operațiuni de fuziune în sectorul agrochimic

Semințele și produsele pesticide sunt esențiale pentru fermieri și, în cele din urmă, pentru consumatori. Comisia asigură o concurență eficientă în acest sector, astfel încât fermierii să poată avea acces la produse inovatoare, la o calitate mai bună și la prețuri competitive. Pe această piață, Comisia a evaluat, în conformitate cu Regulamentul UE privind concentrările economice, recente fuziuni între Dow și Dupont și între Syngenta și ChemChina, precum și între Bayer și Monsanto. Ambele decizii au urmat unei revizuirii amănunțite a tranzacțiilor propuse.

Aprobarea condiționată a fuziunii între Dow și DuPont și a achiziționării Syngenta de către ChemChina

În martie 2017, Comisia a aprobat fuziunea între Dow și DuPont, societăți din industria chimică cu sediul în SUA, sub rezerva unor condiții privind cesionarea unor părți importante ale activității globale a DuPont în domeniul pesticidelor, inclusiv a organizației sale mondiale dedicate cercetării și dezvoltării³⁷. Comisia a avut temeri că fuziunea, astfel cum a fost notificată, ar fi redus concurența în ceea ce privește prețul și gama de opțiuni pe mai multe piețe pentru pesticidele existente. În plus, o anchetă detaliată privind efectele fuziunii asupra concurenței în materie de inovare într-un număr de domenii de inovare în care eforturile de cercetare și dezvoltare ale părților se aflau în competiție, precum și asupra concurenței în materie de inovare în domeniul pesticidelor în general, a arătat că fuziunea ar fi redus semnificativ gradul de inovare. Angajamentele oferite de Dow și DuPont au abordat integral aceste preocupări.

În aprilie 2017, Comisia a aprobat achiziționarea de către ChemChina a societății Syngenta (având sediul în China, respectiv în Elveția), sub rezerva anumitor condiții³⁸. Comisia și-a exprimat îngrijorarea cu privire la faptul că tranzacția, astfel cum a fost notificată, ar fi redus concurența pe mai multe piețe existente pentru pesticide în cadrul Spațiului Economic European. Mai mult, Comisia a avut temeri că tranzacția ar putea reduce concurența pentru regulatorii de creștere a plantelor. Prin urmare, aprobarea a fost condiționată de cesionarea unor părți importante ale activității din Europa a societății ChemChina în domeniul pesticidelor și al regulatorilor de creștere a plantelor. Ancheta Comisiei s-a axat pe concurența în domeniul pesticidelor existente, întrucât ChemChina nu concurează cu Syngenta pentru dezvoltarea de pesticide noi și inovatoare.

În luna august, Comisia a deschis o anchetă amănunțită pentru a evalua achiziția propusă a Monsanto (SUA) de către Bayer (Germania) în temeiul Regulamentului UE privind concentrările economice³⁹. Entitatea rezultată în urma fuziunii ar deține atât cel mai mare portofoliu de produse pesticide, cât și cele mai puternice poziții pe piața mondială a

³⁷ Cazul M.7932 - Dow / DuPont, Decizia Comisiei din 27 martie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/iseef/case_details.cfm?proc_code=2_M_7932.

³⁸ Cazul M.7962 - ChemChina / Syngenta, decizia Comisiei din 5 aprilie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/iseef/case_details.cfm?proc_code=2_M_7962.

³⁹ Cazul M.8084 - Bayer / Monsanto, a se vedea IP/17/2762 din 22 august 2017, disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-2762_en.htm. Decizia finală a fost luată la 21 martie 2018, fiind disponibilă la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-2282_en.htm.

semințelor convenționale și a soluțiilor privind caracterul agronomic al acestora, devenind astfel cea mai mare societate integrată din industrie. Comisia a avut unele preocupări preliminare potrivit cărora achiziția propusă ar putea reduce concurența pe o serie de piețe diferite, ceea ce ar duce la creșterea prețurilor, la o calitate mai scăzută, la o gamă de opțiuni mai redusă și la un grad de inovare mai redus. În special, ancheta inițială privind piața a identificat existența unor preocupări prealabile în domeniul pesticidelor, al semințelor convenționale și al soluțiilor privind caracterul agronomic al acestora, precum și în cel al agriculturii digitale. De asemenea, Comisia a realizat o anchetă pentru a stabili dacă accesul concurenților la distribuitori și fermieri ar putea fi îngreunat dacă Bayer și Monsanto și-ar grupa sau uni vânzările de produse pesticide și semințe, în special odată cu apariția agriculturii digitale. Agricultură digitală constă în colectarea de date și informații despre ferme, cu scopul de a oferi fermierilor recomandări personalizate sau date agregate. Atât Bayer, cât și Monsanto au investit în această tehnologie emergentă. Având în vedere domeniul de aplicare mondial al activităților Bayer și Monsanto, Comisia a cooperat îndeaproape cu alte autorități din domeniul concurenței, în special cu Departamentul de Justiție al Statelor Unite ale Americii și autoritățile antitrust din Australia, Brazilia, Canada și Africa de Sud.

Asigurarea unor prețuri competitive ale factorilor de producție pentru industriile europene

În aprilie 2017, Comisia a interzis preluarea propusă a Cemex Croatia de către HeidelbergCement și Schwenk în temeiul Regulamentului UE privind concentrările economice⁴⁰. Comisia și-a exprimat profunda îngrijorare că preluarea ar fi redus în mod semnificativ concurența pe piețele cimentului cenușiu și ar fi condus la creșterea prețurilor în Croația.

Preluarea ar fi eliminat concurența dintre societăți aflate în concurență directă pentru atragerea clienților de pe piața croată a cimentului și ar fi putut conduce la o poziție dominantă pe piață. Cotele de piață combinate ale părților ar fi fost în jur de 45-50 % și ar fi atins peste 70 % în anumite părți ale țării. În urma unei anchete amănunțite, Comisia a concluzionat că acțiunea corectivă propusă nu a fost suficientă pentru a înlocui concurența care ar dispărea odată cu fuziunea.

Cimentul este un factor de producție important pentru industria construcțiilor, care asigură multe locuri de muncă în Croația și care a fost afectată în ultimii ani. Comisia a luat măsuri pentru a-i proteja pe clienți și pentru a preveni efectele negative ale prețurilor mai mari ale factorilor de producție pentru acest sector important.

5. Stimularea creșterii prin protejarea concurenței în industriile de rețea

În sectorul energetic, Comisia continuă să depună eforturi pentru realizarea unei uniuni energetice europene în care energia curată să poată circula liber și sigur. O aprovizionare fiabilă cu energie, la prețuri rezonabile pentru întreprinderi și consumatori și cu impact minim asupra mediului, este esențială pentru economia europeană.

---

⁴⁰ Cazul M.7878 - HeidelbergCement / Schwenk / Cemex Hungary / Cemex Croatia, Decizia Comisiei din 5 aprilie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_7878.

Măsuri de ajutor de stat pentru asigurarea securității aprovizionării cu energie a cetățenilor și a întreprinderilor din Europa

Ancheta sectorială din 2016 a Comisiei privind mecanismele de asigurare a capacității⁴¹ a constituit baza unei strânse cooperări între Comisie și statele membre ale UE pentru a se asigura că mecanismele de asigurare a capacității sunt bine concepute și adecvate scopului în care au fost create. În 2017, Comisia și-a demarat acțiunile de aplicare a normelor pe baza constatărilor din raport și a luat o decizie finală cu privire la un mecanism de asigurare a capacităților în Franța⁴². În plus, a fost aprobat primul mecanism comun de asigurare a capacității pentru Irlanda și Irlanda de Nord⁴³. Acest mecanism de asigurare a capacității este deschis tuturor tipurilor potențiale de furnizori de capacitate, și include răspunsul părții de consum, pe piața întregii insule. În plus, în strânsă cooperare cu autoritățile naționale competente, Comisia a continuat să asigure că șase mecanisme suplimentare de asigurare a capacității⁴⁴ din Belgia, Franța, Germania, Grecia, Italia și Polonia - care se referă la mai mult de jumătate din populația UE - sunt bine concepute și că ele îndeplinesc criteriile stricte prevăzute de normele UE privind ajutoarele de stat, în special Orientările Comisiei din 2014 privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie⁴⁵. În special, acordarea ajutorului are loc prin licitații competitive, deschise tuturor tehnologiilor capabile să furnizeze serviciile dorite, incluzând răspunsul părții de consum. Aceste activități de asigurare a respectării normelor completează strategia Comisiei privind uniunea energetică⁴⁶ privind livrarea de energie sigură, durabilă și competitivă în Europa.

Promovarea unei piețe deschise și integrate pentru gaze

În 2017, Comisia a continuat să ancheteze practicile comerciale ale Gazprom în Europa Centrală și de Est⁴⁷. Conform evaluării preliminare a Comisiei, Gazprom a încălcat normele antitrust ale UE, urmărind o strategie globală de împărțire a piețelor gazelor din Europa Centrală și de Est.

Gazprom a oferit angajamente pentru a răspunde la preocupările Comisiei privind concurența. Comisia a constatat că angajamentele oferite de Gazprom au răspuns preocupărilor legate de concurență și a decis să le supună unui test de piață. În martie 2017, Comisia a invitat toate părțile interesate să își prezinte punctele de vedere cu privire la angajamentele oferite de

⁴¹ La 16 noiembrie 2016, Comisia a publicat raportul final al anchetei sectoriale privind mecanismele de asigurare a capacității; a se vedea IP/2016/4021 din 16 noiembrie 2016 http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-4021_ro.htm.

⁴² Cazul SA.40454 - Licitație pentru o capacitate suplimentară în Bretania; pentru informații suplimentare, a se vedea IP/17/1325 din 15 mai 2017, disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1325_en.htm.

⁴³ Cazul SA.44464 - *Mecanismul Irlandei de asigurare a capacității: sistem de opțiuni de fiabilitate*, Decizia Comisiei din 24 noiembrie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_44464, și SA.44465 - *Mecanismul Irlandei de Nord de asigurare a capacității: sistem de opțiuni de fiabilitate*, Decizia Comisiei din 24 noiembrie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_44465. Pentru informații suplimentare, a se vedea IP/17/4944 din 24 noiembrie 2017 disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-4944_en.htm.

⁴⁴ A se vedea IP/18/682 din 7 februarie 2018, disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-682_en.htm.

⁴⁵ A se vedea IP/14/400 din 9 aprilie 2014 disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-400_en.htm.

⁴⁶ Pentru informații suplimentare, a se vedea https://ec.europa.eu/commission/priorities/energy-union-and-climate_ro.

⁴⁷ Cazul AT.39816 *Aprovizionarea în amonte cu gaze naturale în Europa Centrală și de Est*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39816.

Gazprom, primind un număr semnificativ de comentarii și observații⁴⁸. Având în vedere observațiile primite în cadrul testului de piață, Comisia poate solicita modificări ale angajamentelor și, apoi, poate adopta o decizie prin care angajamentele să devină obligatorii din punct de vedere juridic pentru Gazprom. Dacă o întreprindere încalcă astfel de angajamente, Comisia poate impune o amendă de până la 10 % din cifra de afaceri globală a acesteia, fără a fi necesar să dovedească o încălcare a normelor antitrust ale UE.

De asemenea, Comisia a continuat ancheta privind posibila închidere a piețelor de gaze naturale din Bulgaria de către operatorul tradițional bulgar, Bulgarian Energy Holding („BEH”)⁴⁹.

Concurența pe picior de egalitate pe piețele energetice europene

Normele privind ajutoarele de stat joacă, de asemenea, un rol-cheie în îndeplinirea obiectivelor ambițioase ale UE privind energia și clima la cel mai mic cost posibil pentru contribuabili și fără distorsionarea nejustificată a concurenței pe piața unică. În special, Orientările Comisiei privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie⁵⁰ impun organizarea de licitații competitive pentru sprijinirea surselor regenerabile de energie încă din 2017. Licitațiile trebuie să se bazeze pe criterii clare, transparente și nediscriminatorii. Această cerință garantează faptul că utilizarea fondurilor publice este limitată și că nu există o supracompensare.

De exemplu, în luna iulie, Comisia a aprobat, în temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat, noua schemă de sprijin a Ungariei pentru energie din surse regenerabile⁵¹. În cadrul acestei scheme, sunt eligibile mai multe tehnologii și dimensiuni ale centralelor. Instalațiile cu o capacitate mai mare de 1 megawatt și instalațiile eoliene vor fi selectate în cadrul unui proces de licitație competitiv și neutru din punct de vedere tehnologic.

În septembrie, Comisia a aprobat, în temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat, patru scheme de sprijinire a producției de energie electrică din instalații eoliene terestre și instalații solare montate pe clădiri și pe sol în Franța⁵². Schemele îi vor permite Franței să genereze o cantitate suplimentară de peste șapte gigawați de energie din surse regenerabile, ajutând-o să își atingă obiectivul pentru 2020 de a produce 23 % din necesarul de energie din surse regenerabile. De asemenea, în noiembrie, Comisia a constatat că o schemă spaniolă pentru energie din surse regenerabile respectă normele UE privind ajutoarele de stat⁵³. Schema sprijină generarea de energie electrică din surse regenerabile, cogenerare cu randament ridicat

---

⁴⁸ A se vedea IP/17/555 din 13 martie 2017, disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-555_ro.htm.

⁴⁹ Cazul AT.39849 *BEH Gas*, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/iseef/case_details.cfm?proc_code=1_39849.

⁵⁰ Comunicarea Comisiei, *Orientări privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020*, JO C 200, 28.6.2014, p. 1, disponibilă la adresa [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52014XC0628\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52014XC0628(01)).

⁵¹ SA.44076 *Schema de sprijin privind sursele regenerabile de energie – METÁR*, Decizia Comisiei din 11 iulie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/iseef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_44076.

⁵² Cazurile SA.46552, SA.47753, SA.48066 și SA.48238; a se vedea IP/17/3581 din 29 septembrie 2017, disponibile la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-3581_en.htm.

⁵³ Cazul SA.40348 - *Sprijin pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile, cogenerare și deseuri*, Decizia Comisiei din 10 noiembrie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/iseef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_40348.

de energie termică și electrică și din deșeuri și contribuie la tranziția Spaniei către furnizarea de energie cu emisii scăzute de carbon și durabilă din punct de vedere ecologic.

Toate aceste scheme sunt însoțite de un plan de evaluare detaliat pentru evaluarea impactului acestora. Rezultatele finale ale evaluărilor vor trebui prezentate Comisiei.

O uniune energetică solidă necesită furnizori de tehnologie puternici și inovatori, care ar trebui să poată concura în mod egal. Un caz în acest sens este reprezentat de restructurarea furnizorului francez de tehnologie nucleară Areva⁵⁴. În ianuarie 2018, Areva și-a schimbat denumirea în Oreno.

Restructurarea Areva

În 2016, Franța a notificat Comisiei un plan de restructurare pentru restabilirea competitivității Areva și îmbunătățirea poziției sale financiare. Planul a inclus un ajutor de stat sub forma unei injecții de capital public de peste 4 miliarde EUR.

Întreprinderile aflate în dificultate financiară pot primi ajutor de stat numai pentru obiectivul restabilirii viabilității pe termen lung. Ajutorul acordat întreprinderilor aflate în dificultate are un potențial ridicat de denaturare, deoarece menține în mod artificial pe piață o societate care altfel ar fi părăsit piața. Prin urmare, acesta poate fi acordat numai în condiții stricte.

Comisia a efectuat o analiză pentru a stabili dacă injecțiile planificate de capital public în societate nu ar favoriza în mod excesiv Areva față de concurenții săi, oferindu-i acces la finanțare în condiții care nu sunt disponibile pe piață. În ianuarie 2017, Comisia a adoptat două decizii, una de aprobare a ajutorului pentru salvare (cazul SA.46077) și alta privind ajutorul de restructurare (cazul SA.44727) pentru grupul Areva. Comisia a concluzionat că planurile Franței respectă normele UE privind ajutoarele de stat, întrucât îi permit societății să devină viabilă fără a distorsiona în mod excesiv concurența pe piața unică. Autoritățile franceze vor prezenta Comisiei rapoarte periodice de monitorizare, pentru a asigura că planul de restructurare este pus în aplicare integral și în conformitate cu decizia Comisiei, până la sfârșitul perioadei de restructurare a Areva în 2019.

Planul a inclus cesionarea activității Areva în sectorul reactoarelor către societatea energetică franceză EDF, sub rezerva revizuirii de către Comisie a tranzacției planificate în conformitate cu normele UE privind controlul concentrărilor economice. În mai 2017, Comisia a constatat că tranzacția nu a ridicat probleme de concurență în temeiul Regulamentului privind concentrările economice.

În cadrul unor astfel de restructurări complexe, instrumentele concurențiale cum ar fi fuziunea și controlul ajutoarelor de stat contribuie la asigurarea faptului că piețele continuă să ofere stimulente pentru ca întreprinderile să fie eficiente și inovatoare, în beneficiul gospodăriilor și al întreprinderilor din UE.

În plus, în martie 2017, Comisia a aprobat în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat sprijinul acordat de Ungaria pentru construcția a două reactoare nucleare noi în Paks (Paks II)⁵⁵. Noile reactoare vor înlocui cele patru reactoare care funcționează în prezent în Paks, construite în anii 1980 și care reprezintă în prezent aproximativ 50 % din producția internă de energie electrică din Ungaria. În conformitate cu tratatele UE, statele membre au

⁵⁴ Cazul SA.44727 - *Ajutor de restructurare pentru Areva*, Decizia Comisiei din 10 ianuarie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/iseef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_44727 și M.7764 - *EDF/Activitatea Areva în sectorul reactoarelor*, Decizia Comisiei din 29 mai 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/iseef/case_details.cfm?proc_code=2_M_7764.

⁵⁵ Cazul SA.38454 - *Posibil ajutor acordat centralei nucleare de la Paks*, Decizia Comisiei din 6 martie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/iseef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_38454.

libertatea de a-și stabili compoziția mixului energetic și au posibilitatea să investească în tehnologia nucleară. Rolul Comisiei este de a garanta că denaturarea concurenței pe piața energiei ca urmare a sprijinului acordat de stat este limitată la minimum. În cursul anchetei efectuate de Comisie, guvernul maghiar și-a luat angajamente foarte importante, ceea ce a condus la aprobarea investiției de către Comisie.

Promovarea unui sector al transporturilor competitiv și eficient

Sectorul transporturilor reprezintă un sector-cheie pentru gospodăriile europene: bunurile și serviciile legate de transport se plasează pe locul al doilea ca importanță în bugetul unei gospodării, după cheltuielile legate de locuință⁵⁶. Prețurile competitive pentru serviciile de transport au o importanță directă pentru milioane de europeni. Comisia se implică activ în promovarea unei concurențe dinamice și în combaterea denaturării concurenței la nivelul tuturor modurilor de transport.

Sectorul transportului aerian este în continuare foarte fragmentat în UE, iar necesitatea unei consolidări suplimentare a fost susținută de intrarea în insolvență a mai multor societăți aeriene din UE în 2017. În acest context, Comisia a analizat achiziționarea anumitor active ale Air Berlin de către Lufthansa⁵⁷ și easyJet⁵⁸. În timp ce ancheta Comisiei era în curs de desfășurare, Lufthansa a anulat tranzacția NIKI la 13 decembrie, ceea ce a dus la solicitarea de către NIKI a inițierii procedurilor de insolvență în aceeași zi.⁵⁹ În cele din urmă, Comisia a aprobat, sub rezerva adoptării măsurilor corective adecvate, partea rămasă a tranzacției dintre Lufthansa și Air Berlin la data de 21 decembrie.⁶⁰ În acest context, este important ca riscul ca o tranzacție să nu fie pusă în aplicare din motive de reglementare (incluzând, dar nu numai, normele privind ajutoarele de stat și controlul concentrărilor economice) să nu fie subestimat de comisiile creditorilor și administratorii judiciari. Deși potențialul dobânditor al societății în stare de insolvență poate lua anumite măsuri provizorii pentru a menține viabilitatea acesteia din urmă, aceste măsuri trebuie să fie condiționate de respectarea Regulamentului privind concentrările economice.

Piața transportului feroviar de marfă a UE a fost liberalizată în 2007. De atunci, Comisia a încercat să realizeze piața unică a serviciilor feroviare, inclusiv prin asigurarea gestionării independente a infrastructurii feroviare și prin stimularea investițiilor în liniile care interconectează statele membre. În acest context, aplicarea normelor UE în materie de concurență este importantă pentru a asigura că barierele de reglementare nu sunt înlocuite de comportamente anticoncurențiale ale societăților feroviare dominante, ceea ce ar împiedica UE să își atingă obiectivele privind transportul feroviar.

---

⁵⁶ Sursă: Eurostat. A se vedea http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Archive:Household_consumption_expenditure_-_national_accounts

⁵⁷ Cazul M.8633 - *Lufthansa/anumite active ale Air Berlin*. Informații suplimentare disponibile la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8633.

⁵⁸ Cazul M.8672 - *easyJet/anumite active ale Air Berlin*. Informații suplimentare disponibile la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8672.

⁵⁹ În urma unei decizii a comitetului creditorilor NIKI, activele NIKI au fost vândute în ianuarie 2018 fondatorului societății, dl Niki Lauda, primind o nouă denumire, și anume Laudamotion.

⁶⁰ Cazul M.8633 *Lufthansa/anumite active ale Air Berlin*, Decizia Comisiei din 21 decembrie 2017 în temeiul articolului 6 alineatul (1) litera (b) coroborat cu articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 139/2004 al Consiliului și articolul 57 din Acordul privind Spațiul Economic European, disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-5402_en.htm.

Comisia a amendat Căile Ferate Lituaniene pentru împiedicarea concurenței pe piața transportului feroviar de marfă⁶¹

Ancheta Comisiei a constatat că acțiunile operatorului feroviar tradițional deținut de statul lituanian, responsabil atât de infrastructura feroviară, cât și de transportul feroviar, au împiedicat concurența pe piața transportului feroviar de marfă prin dezmembrarea unei secțiuni de cale ferată cu o lungime de 19 km care lega Lituania și Letonia, împiedicând astfel un mare client al Căilor Ferate Lituaniene să utilizeze serviciile unui alt operator feroviar. Căile Ferate Lituaniene nu au putut prezenta nicio justificare obiectivă pentru îndepărtarea secțiunii de cale ferată.

Comisia a decis să aplice o amendă Căilor Ferate Lituaniene pentru abuzul de poziție dominantă în gestionarea infrastructurii feroviare din Lituania, în cuantum de 27,9 milioane EUR. De asemenea, Comisia a obligat Căile Ferate Lituaniene să reconstruiască liniile.

În iunie, Comisia a aprobat, în temeiul normelor privind ajutoarele de stat, ajutoare de restructurare pentru societățile feroviare OSE și TRAINOSE din Grecia⁶². În ceea ce privește măsurile de ajutor acordate societăților OSE și TRAINOSE pe care Comisia le-a considerat conforme cu normele UE privind ajutoarele de stat, Comisia a ținut seama în special de dificultățile cu care se confruntă sectorul feroviar din Grecia și de importanța unui serviciu feroviar funcțional pentru populație. Măsurile au obiectivul legitim de a evita o perturbare gravă a economiei Greciei, fără a distorsiona excesiv concurența pe piața unică. Ajutorul va facilita, de asemenea, privatizarea în viitor a societății TRAINOSE, care, conform așteptărilor, va sprijini deschiderea pieței feroviare din Grecia către concurență și va avea un impact pozitiv asupra calității serviciilor de transport. De asemenea, Comisia a luat o decizie prin care a constatat că măsurile de sprijin din Bulgaria în favoarea operatorului feroviar tradițional deținut de stat BDZ respectă normele UE privind ajutoarele de stat⁶³.

Atât deciziile privind OSE și TRAINOSE, cât și decizia privind măsurile de sprijin din Bulgaria în favoarea BDZ arată modul în care controlul ajutoarelor de stat poate contribui la rezolvarea problemelor legate de nivelurile datoriilor pe care le au unii operatori feroviari tradiționali. Normele privind ajutoarele de stat le permit statelor membre să ajute aceste societăți să evite dificultățile financiare grave sau reducerea semnificativă a personalului, facilitând în același timp tranziția către o piață feroviară deschisă și competitivă, în beneficiul consumatorilor și al contribuabililor.

---

⁶¹ Cazul AT.39813 *Transportul feroviar în țările baltice*, Decizia Comisiei din 2 octombrie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39813.

⁶² Cazul SA.32543 - *Măsuri în favoarea grupului OSE și SA.32544 Restructurarea Grupului Feroviar din Grecia - TRAINOSE S.A.*, a se vedea IP/17/1661 din 16 iunie 2017, disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1661_en.htm.

⁶³ Cazul SA.31250 - *Măsură pusă în aplicare de Bulgaria în favoarea BDZ Holding EAD SA, BDZ Passenger EOOD și BDZ Cargo EOOD*, Decizia Comisiei din 16 iunie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_31250.

Aplicarea măsurilor anti-cartel pentru sprijinirea competitivității în UE

Transportul rutier de marfă este o parte esențială a sectorului european al transporturilor, iar competitivitatea acestuia depinde de prețurile camioanelor.

Comisia a aplicat o amendă societății Scania pentru participarea la un cartel⁶⁴

În septembrie, Comisia a impus societății Scania o amendă în valoare de 880 de milioane EUR pentru participarea la un cartel pe piața producției de camioane de tonaj mediu (cu greutate cuprinsă între 6 și 16 tone) și de tonaj mare (cu greutate peste 16 tone). În iulie 2016, Comisia luase o decizie de soluționare amiabilă în legătură cu cartelul în sectorul camioanelor cu MAN, DAF, Daimler, Iveco și Volvo/Renault⁶⁵. Însă Scania a decis să nu soluționeze amiabil acest caz cu Comisia, spre deosebire de ceilalți cinci participanți. Drept urmare, ancheta Comisiei împotriva Scania a fost efectuată în cadrul procedurii ordinare privind cartelul.

În februarie⁶⁶, în legătură cu ceea ce a devenit primul caz de cartel din economia circulară, Comisia a impus o amendă în cuantum total de 68 de milioane EUR pentru patru societăți europene cu activitate în sectorul reciclării bateriilor plumb-acid uzate pentru automobile (Campine, Eco-Bat Technologies, Johnson Controls și Recylex) pentru participarea în perioada cuprinsă între 2009 și 2012 într-un cartel în vederea stabilirii prețurilor de achiziție pentru bateriile plumb-acid uzate pentru automobile în Belgia, Franța, Germania și Țările de Jos.

În plus, Comisia a efectuat o serie de anchete în sectorul pieselor de schimb auto, sancționând întreprinderile implicate în trei carteluri⁶⁷ cu o amendă în cuantum total de 220 milioane EUR. Cartelurile în sectorul pieselor de schimb auto determină majorarea costurilor de producție ale producătorilor de automobile, diminuând astfel competitivitatea sectorului automobilelor și ducând la creșterea artificială a prețului plătit de consumatorii europeni care achiziționează autoturisme.

Norme simplificate pentru investițiile publice în porturi și aeroporturi, în domeniul culturii și în regiunile ultraperiferice

Comisia și-a concentrat eforturile privind controlul ajutoarelor de stat asupra cazurilor mai mari, care au un impact semnificativ asupra concurenței pe piața unică, spre beneficiul maxim al consumatorilor. În acest sens, Regulamentul general de exceptare pe categorii⁶⁸, adoptat în 2014 ca parte a inițiativei privind modernizarea ajutoarelor de stat⁶⁹, le-a permis statelor

⁶⁴ A se vedea IP/17/3502 din 27 septembrie 2017, disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-3502_en.htm.

⁶⁵ Cazul AT.39824 – *Camioane*, Decizia Comisiei din 19 iulie 2016, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39824.

⁶⁶ Cazul 40018 *Reciclarea bateriilor de automobile*, Decizia Comisiei din 8 februarie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40018.

⁶⁷ Cazuri: AT.4000 *Thermal Systems*, Decizia Comisiei din 8 martie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39960; AT.40013 *Lighting systems*, Decizia Comisiei din 21 iunie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40013; AT.39881 *Sisteme de siguranță a ocupanților*, Decizia Comisiei din 22 noiembrie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39881.

⁶⁸ Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, disponibil la adresa <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014R0651&from=EN>.

⁶⁹ Pentru informații suplimentare, a se vedea http://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/index_en.html.

membre să pună în aplicare o gamă largă de măsuri de ajutor de stat fără aprobarea prealabilă a Comisiei. În 2017, Comisia a extins domeniul de aplicare al prezentului regulament la porturi și aeroporturi⁷⁰. De asemenea, a fost inclus un număr de noi simplificări în alte domenii. De exemplu, Comisia va analiza numai cazurile mai mari de ajutoare de stat care implică o valoare mai mare a ajutorului pentru proiecte culturale:

Noi măsuri privind ajutorul de stat: Comisia simplifică normele pentru investițiile publice în porturi și aeroporturi, în domeniul culturii și în regiunile ultraperiferice

În ceea ce privește aeroporturile, statele membre pot acum să facă investiții publice în aeroporturile regionale care deservesc până la 3 milioane de pasageri anual, în condiții de deplină securitate juridică și fără un control prealabil din partea Comisiei. Acest lucru va facilita investițiile publice în peste 420 de aeroporturi din întreaga UE (pe care se desfășoară aproximativ 13 % din traficul aerian). De asemenea, regulamentul le permite autorităților publice să acopere costurile de exploatare ale aeroporturilor mici care deservesc până la 200 000 de pasageri anual. Aceste aeroporturi mici reprezintă aproape jumătate din totalul aeroporturilor din UE, dar acoperă mai puțin de 1 % din traficul aerian. Este posibil ca acestea să nu fie întotdeauna la fel de profitabile ca aeroporturile mai mari, însă pot juca un rol important pentru conectivitatea unei regiuni și este puțin probabil să denatureze concurența pe piața unică a UE.

În ceea ce privește porturile, statele membre pot realiza în prezent investiții publice de până la 150 de milioane EUR în porturile maritime și de până la 50 de milioane EUR în porturile interioare în condiții de deplină securitate juridică și fără un control prealabil din partea Comisiei. Sunt incluse costurile pentru dragaj pe care anumite porturi trebuie să le suporte pentru a menține căile navigabile suficient de adânci pentru ca navele să poată ancora. Pentru porturi, aceste costuri nu sunt negociabile din motive legate de geografia locului, indiferent de cât de eficiente și competitive sunt.

6. Combaterea denaturării concurenței în sectorul fiscal și financiar pentru o piață unică mai echitabilă

Încrederea în piața unică a UE depinde de crearea unor condiții de concurență echitabile, astfel încât întreprinderile să concureze pe baza meritelor și atunci când este vorba de fiscalitate. De exemplu, un stat membru nu poate acorda avantaje fiscale grupurilor multinaționale care nu sunt disponibile și pentru societățile independente (adesea întreprinderi locale), deoarece acestea ar denatura grav concurența.

În octombrie 2017, Comisia a concluzionat că Luxemburgul a acordat societății Amazon avantaje fiscale ilegale⁷¹.

⁷⁰ Regulamentul (UE) 2017/1084 al Comisiei din 14 iunie 2017 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 651/2014 în ceea ce privește ajutoarele pentru infrastructurile portuare și aeroportuare, pragurile de notificare pentru ajutoarele pentru cultură și pentru conservarea patrimoniului, ajutoarele pentru infrastructurile sportive și pentru infrastructurile de agrement multifuncționale, precum și schemele de ajutoare regionale de exploatare pentru regiunile ultraperiferice și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 702/2014 în ceea ce privește calcularea costurilor eligibile, JO L 156, 20.6.2017, disponibil la adresa <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1497952641554&uri=CELEX:32017R1084>.

⁷¹ Cazul SA.38944 – *Presupus ajutor acordat Amazon*, Decizia Comisiei din 4 octombrie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_38944.

Stoparea avantajelor fiscale selective: Decizia privind Amazon

În urma unei anchete amănunțite lansate în octombrie 2014, Comisia a concluzionat că o decizie fiscală emisă de Luxemburg în 2003 și prelungită în 2011 a redus taxa plătită de Amazon în Luxemburg fără o justificare valabilă.

Decizia fiscală i-a permis societății Amazon să transfere marea majoritate a profiturilor sale de la o societate a grupului Amazon care este supusă la plata impozitelor în Luxemburg (Amazon EU) către o societate care nu este supusă plății impozitului (Amazon Europe Holding Technologies), fără o justificare economică valabilă. Tranzacțiile dintre societățile unui grup de întreprinderi trebuie să fie evaluate într-un mod care să reflecte realitatea economică. Aceasta înseamnă că plățile efectuate între două societăți din același grup ar trebui să fie în conformitate cu acordurile existente în condiții comerciale între întreprinderi independente (așa-numitul „principiu al concurenței depline”).

Ancheta Comisiei a arătat că nivelul plăților redevențelor, aprobat prin decizia fiscală, a fost supraevaluat și că nu reflecta realitatea economică. Drept rezultat, aceste profituri nu au fost impozitate. De fapt, decizia a permis Amazon să evite impozitarea pentru aproximativ trei sferturi din profiturile pe care le-a înregistrat din totalul vânzărilor Amazon din UE. Din aceste motive, Comisia a concluzionat că decizia fiscală a acordat societății Amazon un avantaj economic selectiv.

O societate independentă, de asemenea cu sediul în Luxemburg și supusă aceleiași legislații fiscale naționale, ar fi trebuit să plătească impozite de patru ori mai mari decât Amazon pentru aceleași profituri. Astfel, decizia fiscală i-a acordat societății Amazon un avantaj competitiv care nu a fost disponibil pentru întreprinderi comparabile și a constituit un ajutor de stat ilegal.

Luxemburg trebuie să recupereze aproximativ 250 de milioane EUR drept impozit neplătit de la Amazon, plus dobânda aferentă. Această sumă acoperă perioada de opt ani în care Amazon s-a bazat pe decizia fiscală pentru a-și stabili obligația fiscală privind impozitul pe profit în Luxemburg. Este de competența autorităților fiscale din Luxemburg să stabilească acum cuantumul exact, pe baza metodei stabilite în decizia Comisiei.

La 26 octombrie, Comisia a deschis o anchetă amănunțită privind schema de ajutor aplicată de Regatul Unit prin care anumite tranzacții ale unor grupuri multinaționale sunt exonerate de la aplicarea normelor naționale care vizează evaziunea fiscală.⁷² Exonerarea referitoare la finanțarea grupurilor din Regatul Unit scutește de la realocare veniturile societăților străine controlate (SSC) obținute de filiala offshore de la o altă societate străină din același grup. În acest stadiu, Comisia are îndoieli în legătură cu conformitatea acestei exonerări cu obiectivul general al normelor Regatului Unit privind SSC, și anume acela de a realoca veniturile transferate artificial către filialele offshore ale societăților-mamă din Regatul Unit către Regatul Unit pentru impozitare. În acest stadiu, Comisia consideră că Regatul Unit ar trebui să aplice regula antiabuz tuturor societăților care redirecționează în mod artificial veniturile, inclusiv veniturile obținute din finanțarea grupurilor, deoarece acestea se află într-o situație de fapt și de drept comparabilă cu privire la obiectivul acestei măsuri.

La 18 decembrie, Comisia Europeană a deschis o anchetă amănunțită privind tratamentul fiscal din Țările de Jos în ceea ce privește *Inter IKEA*, unul dintre cele două grupuri care

⁷² Cazul privind ajutorul de stat SA.44896 - Regatul Unit - *O schemă de ajutor de stat potențială privind exonerarea aplicată de Regatul Unit referitoare la finanțarea grupurilor de SSC*, Decizia Comisiei din 26 octombrie 2017, scrisoare disponibilă la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=1,2,3&case_title=cfc și comunicat de presă disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-4201_en.htm.

operează afacerea IKEA.⁷³ Inter IKEA Systems, o entitate neerlandeză parte a grupului Inter IKEA, înregistrează toate veniturile din taxele de franșiză plătite de magazinele IKEA în întreaga lume. Ancheta Comisiei se referă la două decizii fiscale acordate de autoritățile fiscale neerlandeze în 2006 și 2011, care au redus în mod semnificativ profiturile impozabile ale societății Inter IKEA Systems în Țările de Jos. În această etapă, Comisia consideră că tratamentul adoptat în cele două decizii fiscale ar fi putut avea ca rezultat un avantaj selectiv în favoarea Inter IKEA Systems, care nu a fost disponibil pentru alt societăți supuse aceluiași norme naționale de impozitare în Țările de Jos.

Societățile finanțatoare furnizează servicii financiare intragrup, iar profitul acestora reprezintă remunerația pentru activitățile lor de finanțare. Această remunerație trebuie să fie în conformitate cu principiul concurenței depline. Această problemă a reprezentat unul dintre domeniile-cheie ale Comisiei încă de când a început să analizeze practicile statelor membre privind deciziile fiscale. Documentul de lucru publicat în cadrul acestei revizuirii în iunie 2016 a indicat unele temeri cu privire la faptul că unele decizii fiscale pentru societățile finanțatoare aprobă marje foarte scăzute și o bază impozabilă redusă⁷⁴.

DG Concurență a sprijinit Luxemburg și Cipru în eforturile lor de a-și modifica normele fiscale pentru a evita avantajele necuvenite pentru societățile finanțatoare. Luxemburgul și-a modificat normele privind finanțarea societăților la sfârșitul anului 2016, prin intermediul unei circulare administrative naționale⁷⁵. Aceste norme au intrat în vigoare de la 1 ianuarie 2017. În mod similar, printr-o circulară din data de 30 iunie 2017, Cipru a introdus modificări ale normelor naționale pentru a le face mai stricte în ceea ce privește tratamentul fiscal al societăților finanțatoare.

Controlul concentrărilor economice care împiedică crearea unui monopol de facto în sectorul financiar

Economia europeană depinde de buna funcționare a piețelor financiare. Acest lucru nu este important doar pentru bănci și alte instituții financiare. Întreaga economie are beneficii atunci când întreprinderile pot obține bani pe piețe financiare competitive.

În martie 2017, Comisia a interzis, în temeiul Regulamentului UE privind concentrările economice, fuziunea propusă între Deutsche Börse și London Stock Exchange Group⁷⁶. Fuziunea propusă ar fi combinat activitățile celor mai mari doi operatori bursieri europeni. Aceștia dețin bursele de valori ale Germaniei, Italiei și Regatului Unit, precum și câteva dintre cele mai mari case de compensare din Europa. Ancheta Comisiei a concluzionat că fuziunea ar fi creat un monopol de facto pe piețe pentru compensarea instrumentelor cu venit fix.

Serviciile de compensare asigură, în esență, executarea tranzacțiilor efectuate la bursele de valori. Acestea sunt furnizate de casele de compensare, care se poziționează între cele două părți implicate în tranzacție - vânzătorul și cumpărătorul - și își asumă riscul de neîndeplinire a obligațiilor al fiecărei părți față de cealaltă. Astfel, casele de compensare sunt esențiale

⁷³ Cazul privind ajutorul de stat SA.46470 - Țările de Jos - *Ajutor de stat potențial pentru Inter Ikea*, Decizia Comisiei din 18 decembrie 2017 (disponibilă în curând). Pentru informații suplimentare, a se vedea IP/17/5343 din 18 decembrie 2017, disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-5343_en.htm.

⁷⁴ Documentul de lucru al DG Concurență privind ajutoarele de stat și deciziile fiscale, Document de lucru intern - Contextul Forumului la nivel înalt privind ajutorul de stat din 3 iunie 2016, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/working_paper_tax_rulings.pdf.

⁷⁵ Circulara Directorului pentru contribuții, L.I.R. nr. 56/1 - 56bis/1 din 27 decembrie 2016 disponibilă la adresa <http://www.impotsdirects.public.lu/content/dam/acd/fr/legislation/legi16/circulairelr561-56bis1-27122016.pdf>.

⁷⁶ Cazul M.7995 *Deutsche Börse / London Stock Exchange Group*, Decizia Comisiei din 29 martie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/iseef/case_details.cfm?proc_code=2_M_7995.

pentru stabilitatea piețelor financiare. Ele asigură evitarea efectului de domino dacă una dintre părți nu își îndeplinește obligațiile. Prin urmare, decizia Comisiei va asigura menținerea unei concurențe eficiente pe piața infrastructurii financiare.

Controlul ajutoarelor de stat pentru protejarea condițiilor de concurență echitabile în sectorul bancar

Consumatorii și, în egală măsură, întreprinderile folosesc serviciile financiare oferite de sectorul bancar. Europa are nevoie de un sistem bancar robust care să poată susține creșterea pe termen lung, care să permită băncilor cu modele de afaceri solide să acorde împrumuturi întreprinderilor, astfel încât acestea să crească și să creeze locuri de muncă.

Turbulențele de pe piețele financiare, declanșate de criza financiară din 2008, au impus intervenții ale guvernelor pentru restabilirea încrederii în sectorul financiar și prevenirea unei crize sistemice. Comisia aplică normele privind ajutoarele de stat împreună cu normele uniunii bancare. Pentru a proteja condițiile de concurență echitabile în evaluarea sprijinului public acordat sectorului financiar, Comisia efectuează o analiză amănunțită a impactului ajutorului de stat, asigurându-se că nu va fi necesară o contribuție mai mare decât strictul necesar din partea contribuabililor și abordând, de asemenea, concurența necuvenită care rezultă din ajutor.

În iunie 2017, ca urmare a deciziei Băncii Centrale Europene prin care s-a stabilit că Banca Popolare di Vicenza și Veneto Banca intraseră în criză sau puteau intra în criză și a deciziei Comitetului Unic de Rezoluție al UE potrivit căreia acțiunea de rezoluție în cadrul mecanismului unic de rezoluție nu era de interes public pentru niciuna dintre bănci, a fost necesară lichidarea ambelor bănci în cadrul procedurilor naționale de insolvență din Italia. În acest context, Italia a stabilit că lichidarea acestor bănci a avut un impact semnificativ asupra economiei reale și a decis să ofere sprijin din partea statului pentru o lichidare ordonată.

În urma evaluării notificării din partea Italiei, Comisia a aprobat, în temeiul normelor privind ajutoarele de stat, sprijinul național pentru a facilita lichidarea și ieșirea de pe piața bancară a ambelor bănci în temeiul legislației naționale privind insolvența⁷⁷. În afara cadrului pentru soluționarea situațiilor de criză bancară, normele UE prevăd posibilitatea de a utiliza fonduri naționale pentru a facilita lichidarea și pentru a atenua efectele economice menționate mai sus, sub rezerva aprobării de către Comisie în temeiul normelor privind ajutoarele de stat. Acționarii Banca Popolare di Vicenza și Veneto Banca au fost eliminați, iar creditorii subordonați au contribuit cu o sumă în valoare totală de 1,2 miliarde EUR la lichidare, reducând costurile pentru statul italian, în timp ce deponenții au rămas pe deplin protejați. Întrucât băncilor care au beneficiat de ajutor nu le-a fost prelungită în mod artificial existența, ci au ieșit de pe piață, concurența pe piața bancară a fost menținută. O sumă de aproximativ 17,8 miliarde EUR (valoare contabilă brută) sub forma unor credite neperformante a fost scoasă din sistemul bancar italian.

Normele UE, în special Directiva privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare, îi oferă statului posibilitatea de a injecta temporar capital într-o bancă solvabilă fără a declanșa intrarea în lichidare sau posibila intrare în lichidare, cu condiția îndeplinirii anumitor criterii (și anume așa-numita „recapitalizare preventivă”). În iulie, Comisia a aprobat, în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat, planul Italiei de a oferi o recapitalizare preventivă băncii

---

⁷⁷ Cazul SA.45664 *Lichidarea ordonată a Banca Popolare di Vicenza și Veneto Banca - Ajutor pentru lichidare*, Decizia Comisiei din 25 iunie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_45664.

italiene Monte dei Paschi di Siena⁷⁸, pe baza unui plan detaliat de restructurare. Ajutorul de recapitalizare preventivă poate fi acordat numai pentru a pregăti o bancă pentru nevoile de capital puțin probabile care s-ar materializa doar în cazul în care condițiile economice s-ar înrăutăți considerabil. Măsurile de restructurare asigură menținerea viabilității băncii pe termen lung, limitând în același timp denaturările concurenței. În conformitate cu cerințele privind punerea în comun a sarcinilor, numărul acționarilor s-a redus, iar obligațiunile subordonate au fost convertite în capital propriu, reducând astfel nevoile de capital cu 4,3 miliarde EUR. În plus, banca se află în proces de vânzare a creditelor neperformante cu o valoare contabilă brută de 26,1 miliarde EUR unei entități constituite în scopul securizării.

În octombrie 2017, Comisia a aprobat, în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat, ajutorul acordat de Portugalia pentru vânzarea Novo Banco⁷⁹, banca-punte pe care Portugalia a creat-o în 2014 în contextul rezoluției Banco Espírito Santo⁸⁰. Aprobarea ajutorului s-a bazat pe viabilitatea entității vândute, asigurată printr-un plan propus de cumpărător, care conținea, de asemenea, măsuri de limitare a denaturării concurenței.

7. Unirea forțelor pentru crearea unei culturi extinse a concurenței

Pe măsură ce piețele mondiale continuă să se integreze și tot mai multe societăți se bazează pe lanțuri valorice globale, agențiile din domeniul concurenței trebuie să convină asupra unor standarde și proceduri comune mai mult ca niciodată. Aplicarea eficace a normelor în materie de concurență depinde într-o măsură tot mai mare de cooperarea cu alte organisme de asigurare a respectării normelor. Atunci când practicile comerciale ale unei societăți aduc prejudicii concurenței în diferite țări și continente, condițiile de piață corecte și echitabile pot fi restabilite numai dacă autoritățile de aplicare a legii acționează ca o echipă.

Comisia s-a aflat în fruntea cooperării internaționale în domeniul concurenței, atât la nivel multilateral, cât și la nivel bilateral. În 2001, Comisia a fost printre membrii fondatori ai Rețelei Internaționale a Concurenței (ICN), care numără în prezent peste 130 de membri. Comisia este, de asemenea, activă în toate forurile internaționale dedicate concurenței, inclusiv OCDE, UNCTAD, OMC și Banca Mondială.

La nivel bilateral, Comisia poartă negocieri privind acordurile de liber schimb, cu scopul de a include dispoziții privind concurența și ajutoarele de stat în astfel de acorduri. În 2017, Comisia a continuat negocierile cu Mexic, Mercosur și Indonezia și a demarat negocierile cu Chile și Azerbaidjan. În plus, Comisia se angajează într-o gamă largă de activități de cooperare cu autoritățile de concurență din mai multe țări terțe, pe baza acordurilor sau a memorandumurilor de înțelegere. În iunie 2017, Comisia a semnat un memorandum de înțelegere cu Comisia pentru dezvoltare națională și reformă din China în vederea lansării unui dialog privind controlul ajutoarelor de stat⁸¹. În plus, Comisia este în curs de negociere a unui acord de facilitare instituțională cu Elveția.

---

⁷⁸ Cazul SA.47677 - *Noul ajutor și plan de restructurare modificat al Banca Monte dei Paschi di Siena*, Decizia Comisiei din 4 iulie 2017, disponibil la adresa

http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_47677.

⁷⁹ Cazul SA.49275 - *Vânzarea Novo Banco cu ajutor suplimentar în contextul rezoluției din 2014 a Banco Espírito Santo, S.A.*, Decizia Comisiei din 11 octombrie 2017, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_49275.

⁸⁰ Cazul SA.39250 - *Monitorizarea Banco Espírito Santo*, Decizia Comisiei din 3 august 2014, disponibil la adresa http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_39250.

⁸¹ A se vedea IP/17/1520 din 2 iunie 2017, disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1520_en.htm.

Deciziile unei țări de a acorda o subvenție unei societăți care operează la nivel mondial pot afecta concurența în altă parte. Acest nou dialog privind cooperarea în domeniul ajutorului de stat va sprijini interesul reciproc al UE și al Chinei și cooperarea între acestea pentru promovarea unei concurențe loiale la nivel mondial. Dialogul va permite punerea în comun cu China a experienței UE în ceea ce privește controlul ajutoarelor de stat. De asemenea, acesta va fi util pentru a afla mai multe despre punerea în aplicare a recent adoptatei revizuirii privind concurența loială în China, care este menită să împiedice politicile publice să distorsioneze și să restrângă concurența, menținând în același timp o concurență loială pe piață și promovând o piață unificată.

Această temă face parte din strategia mai amplă a Comisiei de a promova o cultură globală a concurenței, precum și de a promova condiții de concurență echitabile la nivel mondial, în care societățile să poată concura pe baza meritelor. În acest scop, Comisia depune eforturi să dea un impuls, în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului, promovării condițiilor de concurență echitabile la nivel mondial în ceea ce privește subvențiile. În plus, aceasta continuă să se angajeze în inițiative sectoriale pentru a aborda subvențiile în context internațional, cum ar fi în sectorul oțelului (Forumul global G20 privind excesul de capacitate a producției de oțel), al semiconductorilor (Orientările regionale de sprijin pentru industria semiconductorilor) și al construcției navale (OCDE). În cele din urmă, împreună cu statele membre ale UE, Comisia a creat un forum dedicat pentru creșterea gradului de sensibilizare cu privire la politicile internaționale în materie de subvenții și pentru schimbul de opinii privind evoluțiile actuale la nivel multilateral și bilateral, precum și în ceea ce privește subvențiile acordate de țările terțe.

Încurajarea unui dialog interinstituțional regulat și constructiv

Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor sunt parteneri-cheie în eforturile Comisiei de a le explica cetățenilor și părților interesate din Europa relevanța politicii în domeniul concurenței.

În 2017, comisarul Vestager a avut un schimb de opinii cu diferite comisii ale Parlamentului: Comisia pentru afaceri economice și monetare, Comisia pentru afaceri regionale și Comisia pentru agricultură și dezvoltare rurală.

Ca și în anii precedenți, Parlamentul a adoptat o rezoluție referitoare la raportul anual al Comisiei privind politica în domeniul concurenței. Comisia salută avizul Parlamentului în care se specifică faptul că este necesară o politică solidă în materie de concurență pentru a menține integritatea pieței interne și că prezența concurenței întărește capacitatea de acțiune a cetățenilor, oferindu-le prețuri competitive și o gamă de bunuri și servicii inovatoare pe piață. În acest spirit, Comisia își va continua activitatea de combatere a cartelurilor ilegale și a abuzului de poziție dominantă pe piață din partea societăților și de revizuire a concentrărilor economice și a ajutorului de stat pe piața noastră internă, pentru a evita reducerile sau denaturările concurenței.

Comisia salută implicarea Parlamentului în lupta împotriva evaziunii fiscale și a evitării obligațiilor fiscale. Controlul ajutoarelor de stat s-a dovedit a fi eficace în abordarea avantajelor fiscale selective pentru societățile multinaționale. În 2017, Comisia a continuat să întreprindă acțiuni importante în acest domeniu⁸² și analizează în mod sistematic dovezile privind deciziile fiscale din toate statele membre. În luna mai, jurnaliștii de investigație au făcut publice așa-numitele documente „Paradise Papers” care includ detalii privind regimul

---

⁸² Pentru informații detaliate, a se vedea capitolul 2 din prezentul raport.

fiscal acordat diferitelor societăți. Comisia va evalua aceste informații în momentul în care vor fi disponibile, pentru a verifica dacă acestea dezvăluie noi date privind un posibil ajutor de stat acordat acestor societăți.

Comisia salută sprijinul Parlamentului pentru acțiunile sale de aplicare a legii în legătură cu „Google Shopping” și alte inițiative din economia digitală. În urma anchetei în sectorul comerțului electronic, Comisia a lansat anchete pentru a stabili dacă anumite practici comerciale împiedică accesul online al consumatorilor la bunuri și servicii la prețuri competitive în alte state membre. Anchetele vizează electronicele de larg consum, jocurile video și cazarea la hotel. De asemenea, Comisia evaluează importanța datelor, a algoritmilor și a altor caracteristici ale economiei digitale în aplicarea normelor în domeniul concurenței.

Astfel cum a reiterat ea însăși anterior, Comisia va continua să joace un rol esențial în ceea ce privește controlul ajutoarelor de stat în sectorul financiar, pentru a se asigura că ajutorul acordat băncilor este menținut la nivelul minim necesar și că sunt luate măsurile adecvate pentru a restabili viabilitatea sectorului bancar și pentru a reduce la minimum denaturările concurenței pe piața internă. Comisia împărtășește obiectivul Parlamentului de a reduce cu timpul ajutoarele de stat acordate sectorului financiar și este pregătită să își explice acțiunile în acest domeniu.

Comisia împarte responsabilitatea pentru aplicarea normelor UE în materie de concurență cu autoritățile naționale din domeniul concurenței, care iau 85 % dintre decizii pe baza normelor antitrust ale UE. Comisia salută atât sprijinul Parlamentului, cât și pe cel al Consiliului în ceea ce privește propunerea sa de directivă pentru asigurarea posibilității ca autoritățile naționale din domeniul concurenței să devină entități eficiente de asigurare a respectării normelor UE în materie de concurență. Comisia a adoptat propunerea la 22 martie, iar ambele instituții înregistrează progrese semnificative în direcția adoptării directivei propuse în cadrul mandatului actual al Parlamentului.

Comisia recunoaște importanța acordată atât de Parlament, cât și de Consiliu unei concurențe eficiente la nivelul întregului lanț alimentar. În 2017, Comisia a autorizat două fuziuni în sectorul agrochimic, dar numai cu condiția strictă ca întreprinderile și activele importante să fie vândute unor cumpărători noi, pentru a asigura faptul că fermierii și consumatorii vor putea să beneficieze în continuare de o concurență care aduce prețuri accesibile și inovare pentru produsele care au ca scop protejarea producției agricole. În noiembrie, Comisia a adresat AB InBev o comunicare privind obiecțiunile referitoare la restricțiile privind importurile paralele de bere în Belgia. În 2017, colegiitorii au decis să modifice aplicarea normelor de concurență în sectorul agricol prin modificarea Regulamentului privind organizarea comună pe piețele agricole în contextul așa-numitului Regulament Omnibus. Modificările, care au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2018, au introdus o derogare explicită privind concurența pentru, printre altele, planificarea producției și negocierile contractuale (vânzări comune ale producătorilor prin intermediul organizațiilor de producători sau al asociațiilor organizațiilor de producători) ale organizațiilor de producători sau ale asociațiilor organizațiilor de producători recunoscute în toate sectoarele agricole în condiții definite. Comisia a luat act de schimbările pe care legiuitorii le-au adus normelor de concurență în sectorul agricol. Într-o declarație însoțitoare, Comisia și-a exprimat îngrijorarea că unele dintre noile dispoziții în favoarea organizațiilor de producători ar putea avea ca efect periclitarea viabilității și a bunăstării micilor fermieri și a interesului consumatorilor și generarea de insecurități juridice și procedurale. Este posibil să fie necesară intervenția Comisiei sau a autorităților naționale din domeniul concurenței dacă, de exemplu, o

organizație de producători care acoperă o mare parte a pieței încearcă să restrângă libertatea de acțiune a membrilor săi.

De asemenea, Comisia s-a implicat activ în Comitetul Economic și Social și în Comitetul Regiunilor. În luna iulie, Comisia a purtat un schimb de opinii cu Comitetul Economic și Social, în special cu privire la aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în domeniul fiscal și la alte decizii de interes pentru Comitet. Comisia este recunoscătoare pentru sprijinul Comitetului privind modernizarea controlului ajutoarelor de stat și pentru o mai mare transparență a cheltuielilor publice în întreaga UE. La 1 decembrie, comisarul Vestager a discutat despre impactul concurenței în regiunile noastre în dezbaterile din cadrul sesiunii plenare a Comitetului Regiunilor. Comitetul și-a exprimat sprijinul ferm în ceea ce privește aplicarea normelor în materie de concurență la nivelul întregii economii și Regulamentul extins de exceptare pe categorii pentru ajutoarele de stat și a reiterat importanța serviciilor de interes economic general.

Sprijinirea Grupului de lucru pentru pregătirea și conducerea negocierilor cu Regatul Unit în temeiul articolului 50 din TUE

Ca urmare a notificării transmise de Regatul Unit în temeiul articolului 50 din TUE, Comisia a început pregătirea retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană. Direcția Generală Concurență sprijină Grupul de lucru al Comisiei pentru pregătirea și desfășurarea negocierilor cu Regatul Unit în temeiul articolului 50 din TFUE (TF50) în ceea ce privește instrumentele din portofoliul său (fuziuni, antitrust și ajutoare de stat) în contextul negocierilor privind acordul de retragere și acordul care va governa relațiile viitoare cu Regatul Unit. Astfel cum a stabilit Consiliul European, orice viitor acord comercial ar trebui să asigure condiții de concurență echitabile, în special în ceea ce privește concurența și ajutorul de stat.